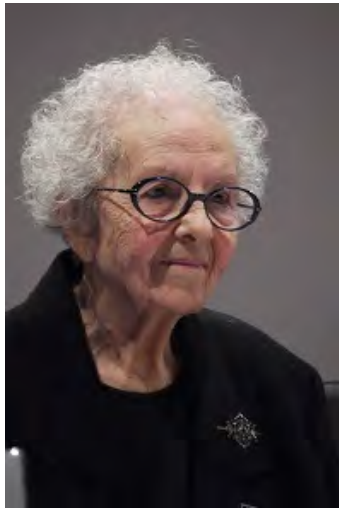

Totxanes, totxos i maons

El Bloc de Joan Josep Isern

Contacte Qui sóc (més o menys) Subscripció

6 de febrer de 2019 [Batalletes](#),
[Llibres i literatura](#)
2 comentaris

Teresa Juvé, degana dels escriptors catalans.

El passat 2 de gener, quan es va morir amb 92 anys **Ramon Folch i Camarasa**, un bon amic i seguidor de les **Totxanes** sabedor de l'afició que tinc a arxivar dades i fer llistes de tot el que desperta el meu interès ([vegeu aquí](#)) em va preguntar si tenia controlat quin era l'escriptor català (o escriptora) més veterà.

Val a dir que la consulta em va agafar desprevingut perquè, si, tenia una certa noció de quins podrien ser alguns dels nostres escriptors més veterans, però no disposava d'una llista que els ordenés de manera prou documentada i, doncs, fiable. Per entendre'ns, estava bastant segur que el lleidatà **Josep Vallverdú**, nascut el 1923 i encara en ple exercici, era un dels candidats més fermes, però la intuïció em deia que no ho considerés com a definitiu, que era molt possible que em deixés algun fil solt i fora de control.

En altres èpoques hauria tirat mà del "**Qui és qui**", la base de dades gestionada per la **Institució de les Lletres Catalanes**, amb la seguretat que aconseguiria esgarapar alguna dada més, però dissortadament des de fa cosa d'un any (o potser més) la base es troba en estat de restauració informàtica i no és consultable en línia.

Em trobava enmig d'aquestes elucubracions quan fa uns quinze dies em va arribar un correu electrònic de la **Maria Dolors Sàrries**, directora i una de les ànimes de l'**editorial Meteora**, que començava dient: "**Benvolgut JJ, Ens fa il·lusió presentar-te l'últim llibre escrit per la Degana de les Lletres Catalanes, Teresa Juvé...**". I us juro que, si no fos perquè ja hi crec, en aquell moment m'hauria convençut de l'existència del meu àngel de la guarda.

M'agrada 78

Tuit

G+

Darreres Notícies VilaWeb

11.02.2019 | 01:50

[Aina Moll: 'El meu pare em va ensenyar que la llengua era el nostre principal signe d'identitat'](#)

11.02.2019 | 01:05

[Ontinyent, avui, i demà Gandia celebren les Assemblees de Lectors de VilaWeb](#)

10.02.2019 | 21:27

[ERC guanyaria clarament les eleccions, segons una enquesta d'El Periódico](#)

10.02.2019 | 19:36

[Diputats plantegen acceptar l'acord de retirada a condició de celebrar un segon referèndum del Brexit](#)

10.02.2019 | 17:42

[Adif i Renfe esperen restablir demà la circulació de trens després de l'accident de Castellgalí](#)

Darreres entrades blocs VilaWeb

tempus fugit

["aznar boys", condemnats a ser demòcrates](#)

Espai de dissidència

[Unes milícies antifeixistes militarment valuoses](#)

Observant el temps i la vida

[Maria Escalas: Quan sona la música dels que callen després de llargs silencis.](#)

Ciència nombres i lletres

[Què és? Un exemple típic](#)

1r oct: Completeu la DUI 27oct'17

[JUDICIS DEL DIVORCI ENTRE CATALUNYA I ESPANYA. El fals diàleg ha fracassat. No dialoguen, sols imposen, castiguen i reprimeixen.](#)

Totxanes, totxos i maons

[2019: aniversaris i commemoracions \(Serra d'Or, gener de 2019\).](#)

Entre el Túria i el Ridaura

["Pijos urbanites" al Camp de Túria.](#)

Entre el Túria i el Ridaura

[La premsa arriba amb retard al Camp de Túria.](#)

Coc Ràpid

[Estimada Aina](#)

Em va faltar temps per consultar papers i, efectivament, la senyora **Teresa Juvé i Acero**, nascuda a **Madrid** tal dia com avui, 7 de febrer, de 1921 era, si no sorgia cap sorpresa més, la degana de les nostres lletres. Una degana de noranta-vuit anys i, a més a més, en plena activitat creativa com m'acabava d'informar la seva editora.

Animat –excitat, gairebé diria– per aquella inesperada notícia vaig continuar la cerca i, alhora, vaig posar-me en contacte amb l'**Associació d'Escriptors en Llengua Catalana** i la **Institució de les Lletres Catalanes** per explicar-los el que estava intentant fer i per demanar-los que, si era possible, em passessin les dades que tinguessin a mà sobre el tema, cosa que varen fer gentilment (gràcies, **Carme**, gràcies **Júlia**) i que em va permetre finalment confeccionar una llista bastant fiable dels autors de llibres en català més veterans amb independència, això sí, de si encara estan en actiu o ja fa temps que han aparcat la ploma.

Són els següents: **Teresa Juvé** (nascuda el **1921**); **Joan Cuscó Aymami**, **Antoni Marí Torres** i **Alicia Tello** (nascuts el **1922**) i **Xavier Amorós** i **Josep Vallverdú** (nascuts el **1923**). La llista, lògicament, creix a mesura que ens anem acostant cap aquí i, per si a algú li pot interessar, diré que la tinc controlada fins als nascuts el **1938**; és a dir, els que ja han complert els vuitanta anys.

Centrant-me en el llibre que acaba de publicar –“**L'arbre trencat**”– diré que és la sisena entrega d'una sèrie de novel·les d'intriga que **Teresa Juvé** va començar a publicar fa més de vint anys amb un protagonista principal –el portantveus del rei **Jaume Plagumà**–, ambientades en la **Catalunya** del **segle XVI** i amb una trama de caire policíac (com en diríem ara). Novel·la negra, doncs, en un context històric ben documentat. Un plat de doble condimentació que augura estones agradables de lectura.

Hi ha un altre aspecte de la nostra degana que també val la pena de remarcar: és la vídua del polític i pedagog **Josep Pallach** (1920-1977) a la memòria del qual professa una veneració que va quedar ben palesa a les pàgines de “**Tu ets jo**” publicat els primers mesos de 2015 per **Meteora**, la mateixa editorial del llibre d'ara.

En aquest llibre, subtitulat “**Flaixos per al meu blog**”, l’autora –aleshores amb noranta-quatre anys– evoca moments importants de la seva vida a partir de situacions actuals que li serveixen per disparar cap enrere el flux dels seus records.

Hi trobem, doncs, apunts que parlen de la seva infantesa a **Madrid** en temps de la Dictadura de **Primo de Rivera**, de la guerra civil a **Barcelona**, de l’exili a **França** i la seva col·laboració amb la **Resistència** contra els nazis, de la preparació del desembarcament aliat a **Normandia**, de l’estiu a **Cotlliure**, on **Pallach** i ella es van conèixer, del casament el 1948, dels fills i els nets, del retorn a **Catalunya**, de l’activitat clandestina, de les dures crítiques dels socialistes perquè **Pallach** no es considerava “**marxista**”, d’un poc conegut intent d’assassinar-lo, del **NO** que va donar com a resposta a la invitació d’**ETA** perquè secundés la lluita armada, de la ferma decisió de parlar del seu marit –sempre invocat com “**Eil**”– com si no fos mort, del fet que, tot i viure molt a prop del cementiri on descansa, ella mai ha anat a veure la seva tomba...

I finalment em sembla digne de remarca el sorprenent final de “**Tu ets jo**”. Un final relacionat amb el **23-F** i amb el descobriment que va fer, dies després, quan va veure que a les llistes negres que els feixistes de **Girona** havien preparat amb els noms de les persones que tenien previst d’afusellar un cop consumat el cop d’estat ella –**Teresa Juvé**, la degana de les lletres catalanes– hi figurava en el lloc setè.

Per molts anys, senyora degana, venerable amiga!

[Afegeix un comentari](#)